

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 2 Mei.

DICERE VERUM QUID VETAT?

Horatius.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Op Palmzondag heeft de H. Vader pausselijke kapel in de hoofdkerk van het vatikaan gehouden. Z. H. wijdde en deelde de palmtakken uit; vervolgens had de processie in de hoofdkerk plaats. Z. H. werd van de kardinalen en prelaten vooraf gegaan, en woonde de solemnele mis bij, welke door Z. Em. den Kardinaal *Polidori* gecelebreerd werd.

Z. H. heeft tot Consulteur der congregatie van den Index benoemd Pater *Augustinus Theiner*, van het Oratorium van den H. *Philippus Nereus*.

— H. D. H. *Dona Maria*, Hertogin Lante della Rovere, is in den ouderdom van 41 jaren overleden. Zij was dochter van den Prins *Philippus Polonna* en van de prinses van Savoyje *Carignan* en gehuwd met den Hertog *Jules Sante Della Rovere*.

— Alhier is bij den Heere *Bourlié*, drukker der propaganda, het XI boekdeel van het Bullarium der Congregatie van de propaganda verschenen. Deze verzameling bevat al de Bullen, Constitutien, Breven enz., afkomstig van den H. Stoel, om den schat des geloofs te bewaren, voornamenlijk in de landen der ongeloovigen. Deze Constitutien en Breven zijn vooral vermenigvuldigd sedert *Gregorius XV* voor het welzijn van den Godsdienst de congregatie der Propaganda in 1622 stichtte en vijf jaren daarna *Urbanus XIII* het *Urbanus kollegie* vestigde, waarin leerlingen van alle natien werden opgevoed en onderwezen, tot dat zij priester gewijd zijnde, zich aan de missien konden toewijden en naar hun land terug keeren, om aldaar in den wijngaard ter verspreiding van den Godsdienst mede te werken.

Dit bullarium werd in 1715 voor de eerste reis in één deel gedrukt. Buiten en behalve dat het zeer zeldzaam werd, hieldt hetzelfde geene latere bullen dan van 1715 in. Alzoo treft men daarin de Bullen en Breven niet aan, die in een tijdverloop van 125 jaren zijn afgekondigd. In de tweede uitgave heeft men niet alleen getrouwelijk het oude bullarium in één deel nagedrukt, maar men heeft bovendien daarin alle gepaste bijvoegingen gedaan en het werk volgens hetzelfde plan voortgezet. Bovendien is daarin alles geplaatst hetgeen de Congregatie en het kollegie betreft.

Het eerste boekdeel loopt tot 1705, het tweede tot 1740, de andere, die volgen zullen, tot aan onze dagen. Aan het einde vindt men tafelen over den inhoud. Deze verzameling wordt zoo door het fraaije papier als letters en correctie aanbevolen. De heer *Paulus Cullen*, rector van het iersch kollegie en onder-intendant der Urbaansche drukkerij heeft dit Bullarium aan Z. Em. den kardinaal *Franzoni*, prefect der Congregatie, opgedragen.

— Den 17den Maart is op het vatikaan eene Congregatie der Ritus gehouden. De prefect, Z. Em. de Kardinaal *Pedicini*, stelde voor de tweede reis de twijfel over de heldhaftige deugden van den cerwaarden dienaar Gods, *Louis de Nuxa*, een Siciliaan, geprotest priester van de compagnie van Jesus, voor. Deze religieus was wonderbaar door zijnen ijver voor de zaligheid en de ondersteuning van zijnen naasten. Hij wijdde zich voor de missien, verzamelde aalmoesen en stond de armen bij. Pater *Roothaan* is eischer der zaak.

De kardinalen, prelaten en consulleurs begaven zich vervolgens naar het pausselijk appartement, alwaar de heilige Vader eene andere behandeling der zaak bijwoonde. Z. Em. de kardinaal *Pedicini*, rapporteur in de zaligverklaring van de eerwaarde dienaressen Gods, zuster *Maria Franciska der Wonden*, geproteste van de derde orde van Alcantara, provincie Napels, stelde de twijfel voor of, na de goedkeuring der deugden der zuster en der wonderen door hare tusschenkomst bewerkt, men met zekerheid tot hare zaligverklaring kon overgaan.

FRANKRIJK.

PARIJS den 28sten April.

Het huwelijk van zijne Koninklijke Hoogheid den Hertog van Nemours met de Hertogin *Victoria* van Saxe Coburg Gotha, is maandag avond ten 9 uren te St. Cloud gecelebreerd.

Al de ministers secretarissen van staat, de Maarschalken van Frankrijk, de Kanselier, de Vice-Presidenten en de Secretarissen van de kamers der pairs, de president, de vice-presidenten en de secretarissen van de kamer der afgevaardigden, de officieren van het huis des Konings en der Prinsen en al de genoodigde personen, waren vóór 9 uren in de Salons des Konings.

De Heeren Vice-Presidenten van de kamer der Pairs, de Presi-

dent en de Vice-Presidenten van de Kamer der Afgevaardigden waren als getuigen voor den Koning gekozen, de Maarschalken Hertog van *Dalmatie* en de Graaf *Gerard* als getuigen voor Z. K. H. den Hertog van *Nemours*; de Graaf *Lehon* minister plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Belgen en de Baron *de Bussières*, minister plenipotentiaris des Konings bij Z. M. den Koning van Saxe, als getuigen voor Mevrouw de Hertogin *Victoria*.

Na eenige oogenblikken toevens, begaf men zich naar de *Apollo* galerij, welke voor het burgerlijk huwelijk was bestemd geworden.

De Koning verleende den arm aan de Hertogin *Victoria* en de Koningin aan den Hertog van *Nemours*.

Daarop volgden Z. M. de Koning der Belgen en Mevrouw de Hertogin van *Orléans*, de Hertog *Ferdinand* van Saxe Coburg en Mevrouw de Prinses *Adelaide*, de Prinsen en Prinsessen der Koninklijke familie, HH. KK. HH. de infanten van Spanje, de Hertog *Alexander* van Wurtemberg en de Prins *August* van Saxe-Coburg Gotha.

De Hertog van *Orléans* en de Hertog van *Aumale*, die voor dienst des Konings afwezig waren, woonden deze plegtigheid niet bij.

In de galerij vereenigden zich de Koninklijke familie en de getuigen rondom eene cirkelvormige tafel, waarop de registers van den burgerlijken stand gelegen waren. Te midden bevonden zich de doorluchtige verloofden; aan de regter hand de Hertog van *Nemours*, de Koning, de Koning der Belgen, aan de linker hand de Hertogin *Victoria*, haar Vader, de Hertog *Ferdinand*, de Koningin, de Hertogin van *Orléans*; van weerszijde, in cirkel, de Prinsen en Prinsessen en vervolgens de getuigen.

Tegen over de aanstaande echtgenooten was de Kanselier, hebbende aan zijne regter hand den President van den raad der ministers en den grootzegelbewaarder, omringd van de andere magistraten en aan zijne linker zijde den groot-referendaris en den bewaarder der Archieven van de Kamer der pairs.

De Kanselier, las op bevel des Konings het ontwerp der Burgerlijke akte voor, ontving van den Hertog van *Nemours* en van de Hertogin *Victoria* de bij artikel 75 van het burgerlijk wetboek gevorderde beloften, waarna, hij verklaarde dat de Prins en de Prinses door het huwelijk vereenigd waren.

Vervolgens is men tot het teekenen der huwelijks-akte overgegaan. De doorluchtige echtgenooten, HH. MM.; de Prinsen en Prinsessen en de getuigen hebben geteekend. De akte werd door den President van den raad der ministers, door den Kanselier en den Groot-Referendaris van de kamer der Pairs gesloten. Na de teekening der burgerlijke akte begaven HH. MM., de Koninklijke familie en de verzochte personen zich naar de Kapel, alwaar het huwelijk door Mgr. den Bisschop van Versailles gecelebreerd werd.

AMNISTIE.

De Groot-Zegelbewaarder, Minister Secretaris van Staat heeft bij deze gelegenheid den Koning een rapport omtrent eene algemeene amnistie ingediend, hetwelk van de navolgende ordonnantie, gedagteekend den 27sten April is vergezeld geweest.

» De amnistie, verleend bij onze ordonnantie van den 8sten Mei 1837, wordt uitgestrekt op al de vóór gezegde ordonnantie wegens staatkundige misdaden en misdrijven veroordeelde personen, om het even of dezelve zich al of niet in de staatsgevangnissen bevinden.»

— Berigten uit Geneve vermelden dat het schoone stadje Salanches, gelegen in Savoyje, bijna aan den Montblanc, op paaschdag des namiddags geheel is in de asch gelegd. De kerk, een zeer fraai gebouw en 250 huizen, schuren, stallen en bijna al de meubelen en voorraad, zijn een prooi der vlammen geworden. Salanches telde 2000 inwoners, die thans zonder woningen en in de uiterste armoede gedompeld zijn.

NEDERLANDEN.

SHERTOGENBOSCH, den 1sten Mei.

De leden van het Amortisatie-Syndicaat zijn opgeroepen tot het bijwonen eener algemeene vergadering, welke zal worden gehouden te Amsterdam op maandag den 4den Mei aanstaande.

— Aan de respectieve heeren Gouverneurs is te kennen gegeven dat voor zoover op primo Mei geene wettelijke bepalingen mogten zijn gemaakt omtrent de opcenten welke op de patenten van de geheele dienst van 1840—1841 zullen moeten worden geheven, en op dien tijd patenten moeten worden afgegeven, wegens beroepen bedoeld bij art. 25 der wet van 1819 en § 14 van tabel 16 der wet op de

patenten, waarvan de regten terstond betaald moeten worden, de opeenten voor die regten zullen moeten worden berekend gelijk aan die over het nog loopend jaar.

— Men meldt ons uit Waspik van den 27sten dezer:

Heden werd met de meeste plegtigheid, onder den toevloed van eene talrijke menigte van geloovigen de eerste steen aan onze nieuwe Roomsche-Catholijke Kerk gelegd. De Zeer Eerw. Heer *Daniel Sporenberg*, Deken en Pastoor der Gemeente, die de plegtigheid heeft verrigt, mag zich met zijne parochianen verheugen reeds zoo verre te zijn gevorderd in eene onderneming, welke de grootste opofferingen vereischt; maar in eene dringende en langgevoelde behoefte voorziet.

Pater Mathew in Ierland.

Buiten de Godsdienst zoeken men geene reddingsmiddelen voor kwaad of ellende! Te vergeefs zal men bij de lagere klasse des volks misbruiken willen uitroeijen, te vergeefs moeite en kosten aanwenden, te vergeefs Maatschappijen oprigten tot verbetering van bestaande volks ondeugden; wanneer de Godsdienst er zich niet mede inlaat, zoo zijn al uwe menschlievende pogingen, wijsgeerige Philantropen, niets dan hersenschimmen; het volk begrijpt u niet, het wil niet berispt en te regt gewezen worden door personen, die in hun maatschappelijk leven, zoo niet aan dezelfde, dan toch aan andere gebreken kreupel gaan: het menschelijk woord heeft geen kracht, waar het bovennatuurlijke wonderen moet verrigten, en het is iets bovennatuurlijks, wanneer men daar leest, dat een eenvoudige Capucynen Monnik (schrikke dit woord toch niemand af!), dat een enkele Preekheer, de edele *Mathew*, een geheel Rijk zedelijk hervormt, en door de kracht van woord en voorbeeld eene geheele bevolking terugbrengt van een kwaad, dat Ierland, het anders zoo fiere Ierland, met schande overlaadde.

De vertrapte en door Engelsche-oudenreligiehaat zoodiepv vernederde bevolking van Ierland zoekt, vooral onder de lagere klasse, in het gebruik van sterken drank, een middel, om zijne grievende smarten voor eene poos te vergeten, en dit kwaad kreeg zoodanig de overhand, dat de kommer, het gebrek, de dierlijkheid eener alles verpestende dronkenschap voor altijd het edelste volk in slavernij schenen gebragt te hebben. Had men er zich aan Engelsche dwingelandij na jaren worstelens ontscheurd, Ierland was in vreeslijker tijrannijs gekluisterd, het lag in de ketenen der schandelijkste kwaal, in de magt der dronkenschap smadelijk geklonken. — Daar verschijnt op eens de Capucynen Pater *Mathew*: hij spreekt; een alles meeslepende stroom van verwijt-, troost-, boete-, en vermaningsredenen vloeijen van zijne lippen; de menigte snelt op zijn pad; jeugd en grijsheid, vrouw en man, alles dringt toe, om den Apostel der Matigheid te zien, en hem de woorden van de lippen op te vangen; zelfs de kranken laten zich naar den Evangelie die naar heen voeren, om hem de zomen van het kleed te kunnen aanraken, en van hunne ellende verlost te mogen worden. — Een miljoen menschen neemt oogenblikkelijk deel aan de Matigheid-vereeniging van Pater *Mathew*; hij legt hun de handen op, nadat zij de belofte van trouw aan de matigheid plegtig hebben afgelegd: „*God zegene u en schenke u de gratie. om aan uwe gelofte trouw te blijven!* — ziedaar de eenvoudige, maar krachtige woorden, waarmede de Apostel zijne bekeerlingen toespreekt, terwijl hij hun de Medaille der Vereeniging, tot herkenningsteeken, om de schouderen hangt.

Op verscheiden plaatsen worden, er na slechts vier maanden tijdsverloop, Stokerijen, bij verloop van debiet, verkocht; de kroeghouders staken, uit gebrek aan klanten, hunne vuige broodwinning, en de Policie van Cork heeft verklaard, dat, terwijl men voor zes maanden, nog altijd gemiddeld een veertigtal beschonkene door de straten zag slingeren, er nu sedert eene maand geen twee van dien aard meer te vinden zijn.

Te Dublin heeft de Vereeniging eene groote processie gehouden, waaraan veertien duizend personen deel namen; de straten waren versierd, de vreugde was algemeen, de ontrolde banieren deden de Spreuken wuiven: „*Getrouw tot in den dood!* — een ander: „*Matigheid is de Rijkdom van den Armen!* — wederom een ander: „*Den dronkaard is het Rijk der Hemelen ontzegd!* —

Te Galwoy hebben *Mathew* en *O'Connell* elkander ontmoet: — een roerend tooneel: de grijze verdediger en bevrijder van Ierland die dertig jaren lang voor zijne medeburgers de Staatkundige regten heeft vervochten, drukte hier den achtbaren Pater aan het hart, die Ierland voor de zedelijke vrijheid deed herboren worden. — Den eersten dag van *Mathews* komst te Dublin schreef hij 4,677 leden voor de vereeniging in; den tweeden dag 8,500; den derden 2,000 personen, en dit niettegenstaande een slagregen, die even als de ceremonie, twee volle uren aanhield, en waarbij mannen, vrouwen en kinderen, h'ootshoofds geknield tegenwoordig waren. — Den vijftien dag was de toeloop van volk zoo groot, dat eene ruitery van twee honderd man naauw in staat was, den Pater te vrijwaren van verdrongen te worden tusschen eene talloze menigte van allerlei stand, ouderdom, kunne, geloofsbelijdenis en klasse, die hem den zegen kwamen afsmeeken; moeders kwamen met hunne zieke

kinders op den arm aangesneld, om den wonderman te zien en genezing voor haar kruost te verkrijgen. Mijne vrienden, zeide „*Mathew*, ik doe geene wonderwerken; ik vermag niemand zijne „verloren gezondheid terug te geven; doch die mijne voorschriften „naleeft, zal genezen van zijne zedelijke kwalen en het ligchaam zal „zoo doende gezond worden en gezond blijven. — In weerwil „dezer rede, welke het volk slechts voor een blijk van zedigheit wilde opgenomen hebben, moest Pater *Mathew* den zegen over de geknield liggende schaar wel uitspreken. — Ook Dames, Geestelijken en hooge Magistraats personen hebben gelofte van Matigheid in 'sPaters handen afgelegd. Den vijftien dag alleen zijn er over de 13,050 leden te Dublin aangenomen.

Welk eene weldaad voor Ierland, waar de veldbouwers meest maar zes, drie of twee stuivers van ons geld daags verdienen, die op verre na niet toereikend waren voor den drank te betalen, waarin het geluk van vrouw en kinderen gesmoord werd. — Zie hier het formulier van gelofte: „Ik belove, onder den Goddelijken „bijstand, mij, zoolange ik lid der Matigheids-vereeniging ben, „te zullen wachten voor het gebruik van alle sterke dranken, tenzij de geneesheer ze ter gezondheid mogt willen voorschrijven; — „ook anderen zal ik door mijn voorbeeld en, zoo mogelijk, door „mijn gezag, van de dronkenschap terughouden. —

De *Nederlandsche Matigheids-Onderneming* van Professor *HERINGA*. (*) zaliger gedachtenisse, wordt verzocht van deze Katholijke vereeniging nota te nemen, en er des noods, partij van te trekken; want de dronkenschap neemt hier, bij de drukkende tijdsomstandigheden, eerder nog toe dan wel af.

NB. Het half- of nagenoeg geheel officiële *Journal de la Haye* van den 25sten April vermeldt, dat er in ons Rijk thans een miljoen, zes en zeventig duizend acht honderd Roomsche-Katholijken gevonden worden; wij hopen, dat het *Journal de la Haye* bij zijne belofte blijven en de vuilaardige brochure van *MR. GROEN VAN PRINSTERBER* over de *Herziening der Grondwet* eerstdaags beoordeelen zal; het *Journal* zal weldoen, bij die beoordeeling altijd het getal van een miljoen, zes en zeventig duizend en acht honderd voor oogen te houden, en daarbij tevens te gedenken, dat op den 1sten Januarij 1830, dus tien jaren geleden, volgens Staatsopgave, het getal Katholijken in de Noordelijke Provinciën des Rijks slechts 836 duizend, 9 honderd en 20 bedroeg, weshalve er nu in tien jaren tijdsverloop 239 duizend, 880 R. Katholijken zijn bijgekomen. —

Het Parijsche Dagblad *L'UNIVERS* heeft een begin gemaakt met zijne correspondentie nopens *Holland* en de staatkundig-Godsdienstige belangen der Katholijke Nederlandsche bevolking; door middel van dit Fransche orgaan zal de beschaafde wereld zich alnu met die belangen bekend kunnen gaan maken, en weten, hoe men hier met een groot miljoen Katholijken huishoudt. Weldra komen wij op dit punt uitvoeriger terug.

Wij ontvingen berigt, dat het getal leerlingen der Katholijke Universiteit te Leuven thans beloopt 468. Een dezer dagen uitgegeven brochure, getiteld: *Quelques mots sur l'Université Catholique de Louvain* [Een woord over de Katholijke Universiteit van Leuven] 64 b'z. in 8o strekt ter toelichting van het doel en tot handhaving van het goed dezer schitterende Universiteit tegen de aanranding der zoogenaamde *Université libre*, te Brussel, welke inrigting, in weerwil harer grootspraak, alles behalve bloeit, en waarvan het aantal leerlingen dan ook niet volledig bekend wordt gemaakt. Intusschen geniet de Brusselsche Universiteit van Gouvernementswege eene toelage van 10.000 franken 'sjaars, terwijl deze gunst aan die van Leuven geweigerd werd; daarenboven trekt de vrije Universiteit ook nog onderstand van de Stad Brussel; — en, in weerwil van dat alles, bloeit de Katholijke Universiteit; zij geniet het vertrouwen der beste familien van België, en mag beschouwd worden als door haar uitmuntend onderrigt en voortreffelijke godsdienstig-zedelijke inrigting het vertrouwen der Katholijken ten vollen waardig! — Wanneer toch zal het Katholijke gedeelte van Nederland zich door eene dergelijke instelling emanciperen, en onttrekken aan de dwingelandij der *kostbare* Gereformeerde geleerdheid van Leyden, Utrecht en Groningen? — Of hebben de Katholijken, een groot miljoen zielen, niet hetzelfde regt als de Protestanten? — Het regt, om eene Hoogeschool in Nederland tot stand te brengen, waar zij, op hunne beurt, eens een paar eeuwen lang, de Gereformeerde wijsheid buitensluiten. — Een onverzettbare wil doet allen weerstand wijken. — Men gevoele zijne waarde, en handele met nadruk.

(*) Wij hebben eene Caricature gezien, waar een zeer gelijkende, glimmend vette Hooggeleerde op een ton zat met de wijschaal hoog in de hand; er stond onder: *Professor Bacchus God der Matigheid*. — Die prent kwam nog wel uit een beschaafden hoek. — Eilieve. —

Wat zal het worden?

Zullen wij, na goed en bloed op het altaar des vaderlands te hebben gebragt, ten slotte met eene Grondwet bezigtigd worden, die onze toekomst vernietigt? Zal dit het loon zijn van onze langdurige en ongehoorde opofferingen? De maat, waarmede men ons voor zoo vele miljoenen schats, voor zoo veel lijden en gevaren zal toemeten? . . . Dit is eene veronderstelling, waarvan het ongevoeligste hart ontstelt en ijst, een gruwel waarvan men te vergeefs in de geschiedenis een voorbeeld zou opzoeken. De fabel zelve levert niets op dat er mede gelijk is en wij zouden ongelukkiger zijn dan het ongelukkigste volk waarvan de verdichtselen gewagen.

Wie kent het lot van het rampspoedige Troje niet? Wie weet niet, hoe hetzelfde, na eene tienjarige belegering, door een werktuig werd belaagd, dat voorgegeven werd een geschenk te wezen en in 'de daad tot deszelfs verderf was ingerigt? Wie weet niet, hoe een huichelende Sinon hen misleidde en verstrikte, en wie kent deszelfs beruchte woorden niet: *hoc Ithacus velit et magno mercentur atrida. Aen II V. 104*; dezelfde, die niet lang geleden het *Handelsblad* tot molto van een plegtig Artikel heeft gemeen! te moeten kiezen? . . . De hemel verijdele het voortee-

ken in de gelijkvormigheid van die taal van Sinon en de lieden, die door het *Handelsblad* spreken, opgesloten; en behoeve ons voor eene Catastrophe, die, ik herhale het, verschikkelijk zou zijn, dan die van Troje, dewijl zij ons door geene vreemden zou zijn berokkend.

Tien jaren lang, even als de moedige Trojanen hebben wij ten koste van onze rust, van ons fortuin, van ons leven zelf den vijand het hoofd geboden, en nu deze geweken is, nu de tienjarige staat van beleg heeft opgehouden, en wij ons van onzen langdurigen rouw hebben ontdaan, staat ons eene gift eene alles herstellende of alles vernielende gift te wachten. Wij vragen het, zal deze het monsterpaard van Troje zijn? Of zal hier het verdichtsel ophouden in de treurigste wezenlijkheid te zijn veranderd? Kunstig was dat monsterdier door de Grieken gebouwd, en kunstig zal ook wel onze Grondwet, zoo als alle vroegere wetten, gemaakt worden. — Maar in dat kunstgewrocht was een sluwe Ulijsses, een Pyrrhus en wreede Machaon verborgen. Zal dit ook zoo met onze Grondwet het geval wezen? Zullen hier ook onder eenen misleidenden vorm bepalingen worden ingeschoven, die onze dierbaarste vrijheden den doodsteek zullen geven? Een huichelaar, een meenedige maakte de Trojanen diets, dat zij aan dat gevaarte hun behoud niet alleen, maar zelfs hunnen roem zouden te danken hebben; en toen zij het op zijn woord in de stad hadden gevoerd, en de verscholene krijgers, nu uitgelaten, alom den schrik en den dood verspreiden, toen juichte Sinon en spotte al zegevierende met hun ongeluk. Zouden er ook in Nederland velen zijn, die dien rol van Sinon wenschen te spelen, en nu reeds van verre het ongeluk der natie voorbereiden? Het is waar, de schrijver des verdichtsels zegt: *ab uno disce omnes*; uit dien Sinon zijn alle Grieken te kennen. Dan hier kan gelukkig geene toepassing plaats vinden. Het *Amsterdamsche blad* dat bij voorken zijne teksten aan verleiders en eedbrekers ontleent, moge het orgaan van den Nederlandschen handel wezen: het is blijkbaar de tolk der Hollandsche trouw niet. Neen niet alle Hollanders beschouwen een gedeelte der natie voor u Ulijssessen en Atriden, voor gezworene vijanden des lands... Wij mogen dus wel met eenig vertrouwen de toekomst te gemoet zien; — maar dit vertrouwen moet echter in geene werkeloze gerustheid ontaarden. Het zijn kwestien van leven en dood, die ahangig zijn, vergeten wij dit toch niet. Nu is het tijd om onze stem te verheffen; nu is het tijd, om ons regt op constitutionele vrijheid van Godsdienst en onderwijs luide te doen klinken. Later zouden wij ons te vergeefs beklagen, en aan dien ongelukkigen gelijk wezen, die naderhand zijnen vriend in de diepte ontmoetende hem weenende toeriep: » Helaas! Gij weet, hoe wij die » laatste stonden in ijdele verstrooiingen hebben doorgebracht. Gij » wee' het! en maar al te zeer zijn wij genoodzaakt dit te gedenken. *Et nimium meminisse necesse est.*

Een vijand van wanorde en onregt.

ADVERTENTIEN.

*** Ondertrouwd:

J. CUSTIS,

en

A. LANSDAEL,

Wed. J. H. VERHOEVEN.

's Hertogenbosch.
den 30sten April 1840.

Postwagen-Onderneming van H. Bogaerts en Comp.

TE BEGINNEN MET 10 MEI 1840.

Vertrekken Dagelijksch

van 's Bosch

's Morgens ten 11 ure naar Tilburg en Breda van daar in Directe Correspondentie met de dienst van GEND EN LOOS, ten 3½ naar Antwerpen.

's Namidd. ten 5 ure naar Tilburg en Breda, België en Holland.

's Morgens » 8 » naar Eindhoven.

's Avonds » 5 » naar Eindhoven na de aankomst der Stoomboot en de Dienst van Gelderland.

's Morgens » 8 » naar Grave, Nijmegen, Cleef, Arnhem, Doesburg, Zutphen, Deventer, Winterswijk, Zwol, Groningen en Leeuwarden.

's Morgens » 3½ » naar Tilburg, 's Bosch, Eindhoven, Nijmegen, enz.

's Namidd. » 4 » na de aankomst der Wagens uit België, Amsterdam, Utrecht en Gercum naar Tilburg en 's Bosch.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING van GEND en LOOS.

De Ondernemers hebben de eer te berigten dat hunne DILIGENCE tusschen Breda en 's Hertogenbosch, te beginnen met 10. Mei 1840, van Breda zal vertrekken des voormiddags ten 11 Ure, onmiddellijk na de aankomst hunner Diligences van Antwerpen, en van Amsterdam over 's Hage en Rotterdam.

Het afrijden te 's Bosch blijft bepaald op 6 Ure des ochtends.

KANTOREN.

Te 's Bosch, in het Oud Keizershof,

» Tilburg, in de Goude Zwaan,

» Breda, in den Gouden Leeuw.

*** Men vraagt in een aangenaam Dorp, provincie Noord-Brabant, een LOOJERS-LEERLING, niet beneden de vijftien Jaren oud, van fatsoenlijke R. C. Familie, iemand hierop reflecterende, gelieve zich met franco brieven te adresseren, onder Letter B. bij den Boekverkooper G. J. ENGELKAMP te Boxmeer.

*** J. N. COOLEN, Vendumeester te 's Hertogenbosch, zal, op Dingsdag den 12ten Mei 1840 en volgende dagen, des namiddags ten 2 uren, ten huize en verzoeke van H. G. DEN DOOP, Kastelein in den Hand-Boogaard, aan de Zuid-Willemsvaart te 's Hertogenbosch, Verkoopen:

Eenen fraaijen INBOEDEL en al wat tot eene roijale TAPPERIJ en KOFFIJSHUIS noodig is, bestaande in: Een extra goede BILLARD met toebehooren; eenige dozijnen beste STOELEN en meestal nieuwe vierkante en gerovde TAFELS; groote en kleine SPIEGELS; LAMPEN; LUSTERS; allerlei soort van GLASWERK; SCHAAK, DAM- en DOMENIESPELLEN; SCHENKKASTEN; groote UITTREK- en andere TAFELS en meer andere kleine MEUBELEN; KOPER, TIN- en AARDEWERK, LEDIKANTEN, BEDDEN en verdere roerende GOEDEREN.

Daags voor de verkooping van des morgens 10 tot 12 en van des namiddags 2 tot 5 uren, te zien.

NB. Bovengemelde HUIZINGE, de van ouds gerenomeerde Tapperij de HAND-BOOGAARD, gelegen aan de Zuid-Willemsvaart te 's Hertogenbosch, ruime HUIZINGE met BOVENZALEN en BENEDENZAAL, lang 100 voet, breed 30 voeten, met VOORPLEIN en PLANTAGIE met overdekte BEUGEL- en KEGELBAAN en WANDELPADEN en vele GERIEFLIJKHEDEN; is te HUUR, om te aanvaarden dadelijk op den eersten Junij 1840. Te bevragen bij den Eigenaar M. VAN DER LINDEN, in de Keizerstraat te 's Hertogenbosch.

*** De Notaris HOFFMAN VAN HOVE, zal, namens deszelfs principalen op Donderdag den 7ten Mei 1840 des voormiddags ten 9 uren, aan het Huis de Kluit te Gieren nabij Zalt-Boemel, om contant geld verkoopen, het GAANDE WERK uit eenen Olie-Molen en Aardappelen-Sieroepafabriek, benevens twee lopende STEENEN in eenen legger, eenen ijzeren KOOKKETEL en eenig VAATWERK.

*** De Ondergeteekende brengt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers ter kennis, als dat hij zijn Logement de Stad Frankfort uit de St. Jorisstraat heeft overgeplaatst in de Vughterstraat, schuins tegen over den Heere KUIPERS in de Klok op den hoek van de Postelstraat, recommandeert zich verder in de Gunst van Heeren Reizigers en Kooplieden, belovende eene allezins prompte bediening.

H. LENDERS.

's Bosch, 1 Mei 1840.

BOEKVERKOOPING.

*** Op Woensdag den 1sten Julij 1840 en volgende dagen des namiddags ten 3 uren, ten huize van den Vendumeester J. N. COOLEN te 's Bosch. Eene fraaije verzameling van alle soorten van BOEKEN, in onderscheidene Talen en Wetenschappen, waaronder verscheidene werken uitmuntende zijnde de Catalogus 8 dagen vóór de Verkooping bij den Vendumeester J. N. COOLEN verkrijgbaar.

PS. Diegene welke nog eenige BOEKEN ter Verkooping willen bijvoegen, worden verzoekt dezelve binnen 14 dagen te bezorgen.

PUBLIEKEN VERKOOP

VAN

CASTERENSHOEFF.

HENDRIK ANTONY BIJVOET, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor deszelfs Principalen, publiek en voor alle Man, aan de meestbiedenden opveilen en verkoopen:

Het aanzienlijk wel onderhouden TIENDVREMLANDGOED, genaamd CASTERENSHOEFF, gelegen onder Driel in den Boemeterwaard, Provincie Gelderland, aan de noordelijke Maasoever, tegen over het Dorp Empel, in Noord-Brabant, in het geheel groot 98 Bunders, 65 Roeden, 10 Ellen, alhier: UITERWAARDS HOOF- en WEILAND en 10 Bunders, 77 Roeden, 71 Ellen, HUISPLAATS, TUIN, BOUWLAND, STEENOVENS, RIJSWAARDEN en VISSCHERIJEN.

In Massa ingezet met de verhoogingen op f 58,700.

In Perceelen.

EERSTE KOOP.

Eene hecht, sterk en wel doortimmerde HEERENHUIZINGE, gekwoteerd C. No. 310, bevattende zes BENEDENVERTREKKEN, KEUKEN en zoogenaamde GEUT; schoone groote ZOLDERS en twee KELDERS; een TUIN; eene groote SCHUUR en STALLING voor 100 stuks Vee; ARBEIDERSWONINGEN, en verdere GETIMMERTEN met bijgelegen BOSCH, DREEF en VISCHVIJVER, beplant met 325 stuks zware OLMEN- of IJPEN-, metgeders eene menigte van KANADA-, KARSTANIEN- LINDEN-, en WILLAGENBOOMEN. Voorts:

Twee in volle werking zijnde welingerigte STEENOVENS, de eene met tien de andere met acht Mouden met derzelver aanhooren. Wijders de UITERWAARDEN en RIJSWAARDEN, bekend onder de benamingen van de Steenovenswaard, niet uitzondering van het klein gedeelte hierna bij den tienden Koop gevoegd, den ouden Steenovenswaard, de zestien Morgen, de Zandwaard, het Bouwland, de Steenplaats en daarbij gelegen Gronden,

Kadastraal bekend onder *Driel*, Sectie E. Nis. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 36, 37, 25, 24, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 44a, 57, 58, 54, 55, 56, 51, 50, 45, 46, 48, 49, 84, 83, 86 en 85; te zamen groot 42 Bunders, 23 Roeden, 51 Ellen; met nog een gedeelte van het Perceel; Sectie No. 18; — Zoo als alles op de plaats is afgebakend en bij gedrukte Billetten duidelijk omschreven is.

Ingezet met de verhoogingen op f 31,100.

T W E E D E K O O P.

Een Perceel UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, genaamd *de voorste Nootenboomenkampen, voorste Worden en Zandkuil*; Kadastraal bekend onder *Driel*, Sectie E. No. 33; groot 5 Bunders, 05 Roeden, 90 Ellen; met en benevens die gedeelten van de Perceelen; Sectie E. nis. 18 en 25; — Zoo als op de plaats afgebakend en bij de gedrukte Billetten duidelijk beschreven is.

Ingezet met de verhoogingen op f 3,550.

D E R D E K O O P.

Een Perceel UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, genaamd *de achterste Notenboomenkampen, achterste Worden en Vossewaardje*; Kadastraal bekend onder *Driel*, Sectie E. No. 34; groot 5 Bunders, 53 Roeden, 90 Ellen en Sectie E. No. 35, groot 81 Roeden, 10 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 2,650.

V I E R D E K O O P.

Een Perceel UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, van ouds genaamd *de tien Morgen*; Kadastraal bekend onder *Driel*, Sectie E. No. 18; groot 12 Bunders, 07 Roeden, 90 Ellen; na aftrek van die kleine gedeelten bij den eersten en tweeden Koop gevoegd.

Een Perceel BOSCH of RIJSWAARD; Sectie E. No. 19; groot 73 Roeden, 50 Ellen.

Een Perceel WATER, Sectie E. No. 20; groot 94 Roeden, 90 Ellen.

Een Perceel RIJSWAARD; Sectie E. No. 21; groot 51 Roeden, 50 Ellen.

Een Perceel BOSCH of RIJSWAARD, Sectie E. No. 22; groot 26 Roeden, 50 Ellen. En

Een Perceel BOSCH of RIJSWAARD; Sectie E. No. 23; groot 42 Roeden, 50 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 8,150.

De Massa van den 2, 3 en 4 Koop is met de verhoogingen ingezet op f 14,100.

V I J F D E K O O P.

Een Perceel UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, genaamd *de hooge acht Morgen*; Kadastraal bekend onder *Driel*, Sectie E. No. 82; groot 7 Bunders, 69 Roeden, 60 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 8,000.

Z E S D E K O O P.

Drie Perceelen UITERWAARDS HOOI- en WEILAND, respectielijk genaamd *de Noordkamp*; Sectie E. No. 81; groot 3 Bunders, 67 Roeden; *het Geerke*; Sectie E. No. 80; groot 3 Bunders, 13 Roeden, 60 Ellen en *de veertien Hont*; Sectie E. No. 69; groot 1 Bunder, 87 Roeden, 30 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 8,650.

Z E V E N D E K O O P.

Twee Perceelen UITERWAARDS HOOI- en WEILAND, respectielijk genaamd *de Stuiskamp*; Sectie E. No. 70; groot 3 Bunders, 25 Roeden, 80 Ellen en *den Haverkamp*; Sectie E. No. 79; groot 3 Bunders, 36 Roeden, 60 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 5,050.

A C H T S T E K O O P.

Twee Perceelen UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, respectielijk genaamd *het Donkerkampke*; Sectie E. No. 71; groot 1 Bunder, 90 Roeden, 70 Ellen en *de lage drie Morgen*; Sectie E. No. 78; 2 Bunders, 48 Roeden, 60 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 4,450.

N E G E N D E K O O P.

Drie Perceelen UITERWAARDS HOOI- of WEILAND, respectielijk genaamd *het Bandveld*; Sectie E. No. 72; groot 1 Bunder, 86 Roeden; *het Ossenkampke*; Sectie E. No. 73; groot 1 Bunder, 43 Roeden en *de hooge drie Morgen*; Sectie E. No. 77; groot 2 Bunders, 62 Roeden, 10 Ellen.

Ingezet met de verhoogingen op f 4,325,00.

T I E N D E K O O P.

Vier Perceelen UITERWAARDS HOOI- of WEILAND en 1 Perceel MOERAS, respectielijk genaamd *Hermansweide*; Sectie E. No. 74; groot 2 Bunders; Sectie E. No. 59; groot 50 Roeden, 20 Ellen; Sectie E. No. 63; groot 17 Roeden, 40 Ellen; Sectie E. No. 64; zijde Moeras groot 25 Roeden, 20 Ellen; *het Koekampje*; Sectie E. No. 76; groot 1 Bunder, 55 Roeden, 50 Ellen; met en benevens nog het gedeelte van de Steenovenswaard; — Zoo als op de gedrukte Billetten beschreven en op de plaats afgebakend is.

Ingezet met de verhoogingen op f 2,500.

Alles in gebruik te aanvaarden, dadelijk bij den Finalen Verkoop en Toewijzing.

De Kooppenningen moeten worden betaald op den 9den Junij 1840, kunnende de Kooper of Koopers van de Massa, een derde gedeelte derzelve, ten Intressen ad jaarlijks vier procento daarop gevestigd laten, onder de verplichting van tien jaarlijksche Aflossingen, te rekenen van af den dag der Finale Verkoop en Toewijzing.

De finale Verkoop zal, bij het uitbranden

van waslicht plaats hebben te 's Hertogenbosch, in het Stads Koffijhuis, bewoond door WILLEM REGGERS, op Vrijdag den 8sten Mei 1840, des namiddags ten zeven ure.

Nadere informatien en inlichtingen der konditien van verkoop, zijn te bekomen ten Kantoren van de Notarissen H. A. BYVOET voornoemd en SCHULTZ VAN HAEGEN te Dordrecht, mitsgaders aauwijzing van de Goederen bij de Bewaardslieden in loco.

ZEGT HET VOORT.

** Op voor den GELDSCHIETER zeer voordelige voorwaarden en onder behoorlijken waarborg wordt voor iemand te 's Hertogenbosch voor den tijd van twee jaren of langer een Kapitaal van f 2,000 verlangd.

Adres aan den Uitgever dezès, onder franco brieven, Letter T.

LUICKS HEER.

Beste Luicksche K A L K, te bekomen bij G. MASION, aan de Kalkbrug bij de Plein te 's Bosch.

G R A N E N M A R K T.

Te Amsterdam van Woensdag den 20sten April

Tarwe houd prijs, doch weinig handel, 126 p. o. jar. b. Pools. f 385; 125 p.

b. Koningsb. met Rogge bezet f 335.

Rogge bij vorige prijzen bij partij verkocht, 119, 120 p. j. Pruis. f 175, 176,

117 p. o, dito f 180; 117 p. Riga f 178.

Garst zonder handel.

Haver weder niets in omgegaan.

Boekweit als voren, 116 p. Holst. f 190.

Koolzaad slaauw, Elve 58 p. vl.

Lijnzaad, Mem. f 215.

Raapolie was slaauw; per 6jw. f 41; Vlieg. f 40 a 39½; Mei f 39½ a 38½;

Sept. f 39½; Oct f 39½ a ½; Nov. en Dec. f 40 a 39½.

Lynolie per 6jw f 30; Vlieg. f 29; Heanepolie per 6jw. f 34; Vliegend f 33.

MARKTBERIGT.

De prijzen der Granen alhier, van Donderdag den 30sten April zijn geweest.

Rogge f 6,25 a 5,66

Boekweit - 6,16 a 6,08

Haver - 3,50 a 3,16

Garst. 0,00 a 0,00

Het Ned. pond Boter 94 a 84

De 3 — — Roggenbrood 30½.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belg. fondsen waren den 30sten April de 2½ pCt. niet genoteerd; de 5 pCt. 103½; de 4 pCt niet genoteerd de 3 pCt 74½.

De Ardoins 25½.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Beurs van Amsterdam.

Heden, Woensdag den 29sten April 4½ Ure.

Werk. Schuld. 2½ pCt. 52½, 5, ½ Dito 5 pCt 99½, 7. Kansbilj. f 23½, 1½

Sjind. 4½ pCt., 90½, 91. Dito 3½ pCt. 75½. Handelm. 181½, 2. O. 1.5 pCt 97

1½, 98 Rijn Spoorweg 100½. Ardoins 85 p. st. 25½. Dito Coupon 19½, 7.

Oude Russen 105½. Columb. 18½.

SCHIEDAM, den 29ten April,

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust. f 20,75 } zonder de belasting.
Amst. Proef, het Ned. » » » - 23,50 }

Latere Berigten.

P A R I J S den 29sten April.

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE

Toulon 29 April 1840.

De Zee Prefect aan den Minister van Marine.

Den 25sten is de Maarschalk naar Bouffarick vertrokken, alwaar de Prinsen waren. De veldtocht zal onmiddellijk geopend worden. De troepen rigten zich op Blida. Men geloofde dat de eerste operatien op Medeah zouden kunnen plaats hebben.

— De ordonnantie tot amnistie (*zie boven*) houdt de geheele drukpers bezig en wordt met eene eenparige gunst door 61 dagbladen, die gematigde gevoelens aan den dag leggen, ontvangen. De legitimistische dagbladen ook hechten hunne goedkeuring aan deze daad van goedertierendheid, die vrijheid schenkt of de straffen der veroordeelden, tot hunne partij behoorende, vermindert.

— Zie hier eenen brief van den Consul van Frankrijk te Napels, gerigt aan den Heere Miège agent van buitenlandsche Zaken door de kamer van Koophandel aan het dagblad *l'Univers* medegedeeld. Napels den 18 April 1840.

Mijn Heer de Consul!

Ik heb de eer u te berigten, dat de gedane pogingen nopens het geschil tusschen de hoven van Napels en Londen tot heden toe mislukt zijn. De Heer Temple, minister van Engeland, heeft gisteren bevel aan de Engelsche oorlogschepen, *de Bellerophon*, een tweedeker, de brik *de Jaseur* en de Steamer *de Hydrage* gegeven, om de maatregelen tot represailles te beginnen en de schepen onder de ~~Napelsche vlag varende in de haven te nemen~~; welke te Malta tot onderpand zullen gehouden worden. De *Hydra* kruist op dit oogenblik tot dat einde aan den ingang van den golf van Napels.

Gij weet, Mijn Heer de Consul, dat gij in het geval zult kunnen zijn, om waarborgen van franschen eigendom aan koopwaren te geven, die door napelsche schepen verzonden worden. Die waarborgen echter welke de verbeurdverklaring dier koopwaren alleen zullen beletten, verhinderen echter niet dat het schip worde genomen.

Indien gij in uwe haven napelsche schepen, bereid om naar Afrika te vertrekken ten gevolge van aankopen met het fransch gouvernement voor de approviandering van ons leger hebt, zult gij hun alleen Certificaten van eigendom van het Fransch Gouvernement afleveren. en die Certificaten door den Engelschen Consul uwer residentie doen viseren. Met den Heer Temple is overeengekomen, dat de Engelsche admiraal dezelve zal laten doorgaan.

(Get.) Haussonville.

Te 'sBosch bij D. A. A. DE ROOY boek- en Courantdrukker.